

SMART: วิธีคิดเป้าหมาย

<https://actlab.protestista.com/smart-goal/>

การคิดเป้าหมายของปฏิบัติการแต่ละครั้งเป็นเรื่องสำคัญก่อนจะการออกแบบปฏิบัติการ

SMART เป็นเครื่องมือช่วยตั้งเป้าหมาย ทั้งเป้าหมายส่วนตัว เป้าหมายองค์กร และเป้าหมายเครือข่าย ทำให้ตั้งเป้าหมายได้ชัดเจน เพราะการตั้งเป้าหมายไม่คมชัดจะส่งผลต่อการออกแบบงานรณรงค์เคลื่อนไหวที่เบลอไปด้วย องค์ประกอบของการตั้งเป้าหมายมีดังนี้

- **S-specific: เฉพาะเจาะจง เป็นรูปธรรม**
- **M-measurable: วัดผลได้**
- **A-achievement: เป็นไปได้ สมเหตุสมผล**
- **R-responsibility: มีผู้รับผิดชอบ** ผู้รับผิดชอบปฏิบัติการนั้นๆ เป็นผู้รับทั้งความผิดพลาดและความสำเร็จ ผู้ที่เห็นปัจจัยต่างๆ ของงานรณรงค์ปฏิบัติการนั้นๆ เพื่อนำมาถอดบทเรียนและสรุปบทเรียน
- **T-time: มีกรอบระยะเวลา** งานรณรงค์ปฏิบัติการต้องกำหนดระยะเวลาให้ชัดเพื่อนำไปสู่การวัดผล

วิธีคิดในการตั้งเป้าหมายให้ SMART

งานรณรงค์ปฏิบัติการแตกต่างจากงานเผยแพร่ให้ความรู้ตรงที่งานรณรงค์ต้องมีเป้าหมายมุ่งเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายเป็นสำคัญ

- เรอยากเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอะไรของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งทำได้สองแบบ หนึ่ง หยุดพฤติกรรมเดิมของเขา สอง ให้เขามีพฤติกรรมใหม่ พฤติกรรมอะไรที่เราพึงปรารถนา
- ตั้งเป้าหมายเชิงบวก บอกถึงสถานะที่เราต้องการให้เกิดขึ้น การตั้งเป้าหมายเชิงลบจะส่งผลเสียเนื่องเป็นทอๆ เช่นเป้าหมาย “รัฐต้องหยุดเขื่อน” ปรากฏว่าเขาไม่สร้างเขื่อนแล้วแต่ไปสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินแทน เป็นต้น แต่ถ้าเราตั้งเป้าหมายว่า “รัฐบาลต้องสนับสนุนพลังงานสะอาด” เป็นเชิงบวกที่ได้ทั้งแนวร่วมและลือกู่ครุณีไว้ หากเขาเปลี่ยนเป้าด้วย
- ตั้งเป้าหมายเชิงรุก วิธีคิดแบบ SMART คือวิธีคิดเชิงรุก ไม่ใช่มีประเด็นปัญหาแล้วตั้งรับ การตั้งเป้าหมายเชิงต่อต้านคัดค้านเป็นการตั้งรับซึ่งไม่ใช่เป้าหมายสุดท้ายที่เราต้องการ

เป้าหมายแบบเดิม	เป้าหมายแบบ SMART
ฉันจะรวย	ฉันจะมีเงินสิบล้านภายใน 10 ปี
หยุดโล้เรือ	เครือข่ายสลัมสี่ภาคจะทำให้ชุมชนอย่างน้อย 20 ชุมชนใน กทม. ได้รับการรับรองตามกฎหมายภายใน 5 ปี
คัดค้านการยกเลิกบัตรทอง	กลุ่มคนรักหลักประกันสุขภาพมีตัวแทนภาคประชาชนเข้าไปร่วมในคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพในสัดส่วน 50:50 ภายใน 1 ปี
แรงงานข้ามชาติมีคุณภาพชีวิตที่ดี	โครงการ STAR จะทำให้แรงงานข้ามชาติประมงในจังหวัดระยองอย่างน้อย 50% ได้ค่าแรงขั้นต่ำ 300 บ.ต่อวัน ภายใน 1 ปี